

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/155/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814209013
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7814209013.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, proti žalovanému V. V., J. G. V., Č. XX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom S. S. H., L. Q. N. V., o zaplatenie 203,19 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 4C/295/2014-38 z 11.11.2014 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 35,19 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 24. 05. 2013 do zaplatenia, v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Ďalším výrokom rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 203,19 Eur s prísl. tvrdiac, že s ním uzavrel zmluvu č. A6730136, vrátane dodatkov a žalovaný porušil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu poskytnutých služieb a vznikol mu tak záväzok okrem ich úhrady vo výške 35,19 € zaplatiť aj zmluvnú pokutu 168 €. Poukázal na to, že pobyt žalovaného sa nepodarilo zistiť, a preto uznesením zo 6.11.2014 mu bol ustanovený opatrovník v zmysle § 29 O.s.p.. Po vykonanom dokazovaní zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úhradu za poskytnuté služby vo výške 35,19 € s prísl.. Citoval § 53a a § 544 ods. 1 až 3 Obč.zákonníka a uviedol, že citovanými rozsudkami Okresného súdu Bardejov a Krajského súdu v Prešove bola zmluvná pokuta uplatnená žalobcom rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Mal za to, že aj s ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora EÚ by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov. Vzhľadom na uvedené zamietol žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s § 53a ods. 1 Obč.zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p..

Rozsudok v jeho zamietavej časti napadol včas podaným odvolaním žalobca, navrhol ho zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Bol toho názoru, že dojednanie zmluvnej pokuty ako tzv. zabezpečovacieho inštitútu v danej veci bolo plne v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky. Keďže v minulosti niektoré sudy už vyhodnotili dohody o zmluvnej pokute v jeho zmluvách ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, tieto nedostatky odstránil a preto maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedala výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute tak zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje, či došlo k porušeniu zmluvných povinností po uzavretí dodatku alebo pred uplynutím dohodnutej doby viazanosti, a teda rozlišuje čas porušenia zmluvných povinností od počiatku, teda či došlo k porušeniu zmluvných povinností v 1., 2. 3. a v každom ďalšom nasledujúcom mesiaci až po 24. mesiac po uzavretí dodatku a nemohla tak spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Vyčítal súdu prvého

stupňa, že sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že mobilný telefón si mohol žalovaný kúpiť za riadnu maloobchodnú cenu bez hrozby sankcie za nedodržanie zmluvných povinností a že dohodnutá zmluvná pokuta neprevyšovala výšku poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu.

Opatrovník žalovaného sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), v súlade s ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvého stupňa v zamietavej časti je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím došlo v konaní pred súdom k takej vade konania, na ktorú je odvolací súd podľa § 212 ods. 3 O.s.p. povinný prihliadať z úradnej povinnosti, pretože má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia zakladá v konaní pred súdom vadu podľa § 221 ods. 1 písm. O.s.p., pretože rozsudkom, ktorý nie je dostatočne odôvodnený dochádza k postupu súdu, ktorým je účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, predovšetkým je porušený výkon jeho procesného práva podať proti rozhodnutiu účinne odvolanie. Táto vada je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p..

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa uvedie, čoho sa navrhovateľ domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je súčasťou procesných záruk spravodlivého rozhodnutia. V súlade s cit. ust. je povinnosťou súdu v rozhodnutí uviesť dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých je založené, tak po skutkovej, ako i právnej stránke veci. Z odôvodnenia rozsudku musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, ktoré musia byť v súlade so skutkovými zisteniami. Odôvodnenie musí byť úplné v tom zmysle, že sa vyporiada so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami súvisiacimi s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. II. ÚS 383/06) vyplýva, že ak sa súd nedostatočným (neúplným) spôsobom vyporiada s argumentáciou účastníka týkajúcou sa skutkovej a právnej stránky rozhodovanej veci, takým postupom vo svojich dôsledkoch odníma účastníkovi právo konať pred súdom a porušuje jeho právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zák. č. 23/1991 Zb.) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, lebo v takom prípade účastník objektívne nemá možnosť posúdiť správnosť, resp. nesprávnosť rozhodnutia, príp. postupu súdu, a teda ani sa kvalifikovane rozhodnúť, ktorým odvolacím dôvodom má odvolanie odôvodniť, aby bol v odvolacom konaní úspešný.

O nepreskúmateľný rozsudok ide vtedy, ak dôvody neobsahuje alebo sú nezrozumiteľne podané, alebo ak z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, resp. keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú. Ak je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne alebo obsahuje nezrozumiteľné dôvody, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa o nepriznaní nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty rozhodol s odkazom na rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach - rozsudok Okresného súdu Bardejov 4C/174/2011-21 z 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov z 23.5.2012 č.k. 3Co/26/2012 a rozsudok Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č.k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co/32/2012-46.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zjavné, na základe akých skutkových zistení a akých úvah dospel súd k záveru, že dohoda o zmluvnej pokute je neprijateľnou podmienkou a o ktorú z neprijateľných

podmienok v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka tu ide, resp. či je to iná neprijateľná podmienka než tie, ktoré sú demonštratívne uvedené v citovanom ustanovení.

Pokiaľ súd prvého stupňa rozhodol o nepriznaní nároku s odkazom na rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach, odvolací súd konštatuje, že z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, z akých dôvodov v nich súdy vyslovili dojednanie o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku a či išlo skutočne o rovnaké zmluvné ustanovenie. Citované rozsudky sa nenachádzajú v súdnom spise, neboli ani oboznámené ako listinné dôkazy na pojednávaní pred súdom prvého stupňa. Odvolací súd ďalej pripomína, že rozhodnutím iného súdu v odlišnej veci nie je konajúci súd viazaný. Rozsah skutočností, ktorými je súd viazaný je uvedený v ust. § 135 ods. 1 O.s.p.. Medzi týmito rozhodnutiami sa nenachádza rozhodnutie, ktorým iný súd vyhlásil zmluvnú podmienku za neprípustnú.

Odvolací súd ďalej uvádza, že ust. § 53a ods. 1 O.s.p. je hmotnoprávnej povahy a je možné z neho vyvodiť iba to, že ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, je dodávateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky, alebo podmienky s rovnakým významom v zmluve so všetkými spotrebiteľmi. Takáto povinnosť však dodávateľovi môže vzniknúť iba do budúcnosti, ako na to správne v odvolaní poukazuje žalobca.

V prejednávanej veci pritom v zmysle dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb zmluvná pokuta bola určená vo výške 168 €, pričom ak by k porušeniu povinnosti zo strany žalovaného došlo v období posledných 6-tich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti, výška zmluvnej pokuty sa mala podľa stanovených pravidiel znižovať. Zo súdnej praxe je pritom známe, že dojednaniám o zmluvnej pokute v predchádzajúcich formulárových zmluvách vypracovaných žalobcom bola súdmi pri neprijateľnosti vytýkaná skutočnosť, že sankcie porušenia povinnosti zotrvať v zmluvnom záväzku nesmú znemožňovať zákazníkovi ako spotrebiteľovi možnosť voľby, a to ani možnosť ukončiť zmluvný vzťah, príp. ho odrádzať od týchto skutočností, pričom dôraz bol kladený aj na to, že sankcia vždy musí zodpovedať závažnosti porušenej povinnosti a prihliadať aj na charakter, čas a rozsah porušenej povinnosti, príp. sa musí odvíjať od ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikla. V tomto prípade však bola zmluvná pokuta určená pevnou sumou, ktorá od určitej doby viazanosti sa mala určitým pomerom znižovať. Výška zmluvnej pokuty zároveň bola zhodná s výškou zľavy, ktorá bola poskytnutá pri nákupe mobilného telefónu. Teda v prípade vzniku nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty by nemusela spôsobovať zjavné obohatenie jej prijímateľa, pretože tento o rovnakú sumu zrejme znížil záväzok zákazníka z kúpnej ceny. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu je pritom zo zákona viazaná na zavinené porušenie zmluvnej povinnosti povinným zmluvným subjektom, pričom sa zavinenie povinného subjektu predpokladá. Teda zmluvná pokuta v tomto prípade bola viazaná na povinnosť hradiť cenu za služby počas doby viazanosti, pričom povinnosť zotrvať v zmluvnom záväzku počas doby viazanosti bola podmienkou poskytnutia zľavneného mobilného telefónu, príp. zľavy z cenníkových cien. Až porušením povinnosti platiť cenu za služby mala vzniknúť povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou súdu prvého stupňa zistiť, v akom rozsahu žalovaný neplnil svoje povinnosti riadne a včas uhrádzať cenu za poskytované služby a v nadväznosti na to opätovne posúdiť platnosť (či neplatnosť) dohody účastníkov o zmluvnej pokute obsiahnutej v zmluve. Pokiaľ by konajúci súd dospel k záveru, že zmluvná pokuta, na základe ktorej si žalobca nárok uplatňuje je neprijateľná, bude jeho povinnosťou svoje rozhodnutie riadne odôvodniť spôsobom uvedeným v § 157 ods. 2 O.s.p., pričom tu nepostačuje iba odkaz na rozhodnutie v inej veci.

V novom rozhodnutí sa prvostupňový súd vysporiada tiež s argumentáciou žalobcu obsiahnutou v jeho podaniach, vrátane odvolania proti rozsudku.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.